

מטעמי תורת זילים

פרשת ואתחנן – חשיבות מצות המזוזה

התורה ציונה לשים מזוזה בפתח כל בית כפי שנאמר "וּקְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יְרַבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם לְתֵת לָהֶם כְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ" (דברים ו, ט) וכן נאמר "וּקְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: כִּי חַיִּיב אָדָם לְהִזְהֵר בַּמְזוּזָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא חוֹבַת הַכֹּל תַּמִּיד" (ראה רמב"ם הלכות מזוזה פרק ו הלכה יא).

יש להבין, מהי החשיבות הגדולה בקיום מצות המזוזה אשר בגינה ה' יתברך ציוה לשים מזוזה בפתח הבית של כל אחד ואחד מעם ישראל?

המזוזה מגינה על הבית ויושביו מפני רוחות רעות ומזיקים

הקב"ה ציוה את ישראל לשים מזוזה בפתח ביתם, כי על ידי המזוזה נבדלים ומתרחקים מהפתחים כוחות הרע המכחים להיכנס פנימה על מנת להזיק ולהחטיא, והבית מוגן מכל משמר (יבאר מ"ס חיים) פרשת לך ד"ה ואלום). בית זה נחשב 'נעול' רוחנית ומסובב ומוגן מכל ארבע הרוחות (השליה הקדושה) מסכת חולין ד"ה ויען) ואין בו לא מזיק ולא שטן ולא פגע רע (תהלים קכא, ד) (נאמה שער'ים על טעמי המצוות המיוחס לרקנאטי שער שמיני ד"ה וטעם), שכולם בורחים מפני מזוזה שהיא כתיקונה (מנחת אהרן) לרי יעקב פרדו כלל יד הלכה ה) על ידי הקב"ה ששומר על ישראל שנאמר "הֲנָה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל" (תהלים קכא, ד) (נאמה שער'ים על טעמי המצוות שער שמיני ד"ה וטעם). לכן המזוזה צריכה להיות זוקא בפתח כי דרך שם יוצאים החוצה אל מקום אחיות 'החיצונים' והיא שמירה מפניהם (לקוטי הלכות לרי נתן בן נפתלי בחלוקת שותפים ב, ה). וזה גם הטעם שרוחות הנקראות 'דיבוקים' לא נכנסות לתוך בית שיש בו מזוזה (נשמת חיים) לרי מנשה בן ישראל מאמר שלישי פרק עשירי ד"ה להיות כי האדם).

וכך היה פעם מעשה בעיר צפת, שבימים י"א אדר א' שנת ה'של"א נכנסה רוח אל תוך אשה שהיתה בבית אחד. וכאשר שאלו את הרוח איך היא נכנסה בבית שיש לו מזוזה, היא ענתה שנכנסה דרך פתח תחתון של הבית שבו היה חסר מזוזה (נשמת חיים) מאמר שלישי פרק עשירי ד"ה להיות כי האדם, 'ספר זכרתי' דף ז ע"א ד"ה ושוב מעשה). ועוד היה מעשה באישה אחת שנכנסה בה רוח טומאה, ואותה הרוח דיברה וגילתה שבאה לשם בגלל שהיה בבית הזה מזוזה פסולה, ובעבור כך היה לה רשות להיכנס באישה אף על פי שהיא אישה כשרה (יאר צדיקים) למהר"ם מפאריש בחלק 'ספר סגולות ותהנות שרות' ד"ה מצות מזוזה). וכן היה מעשה עם ר' חיים ויטאל שאחרי שהוא הוציא מאישה אחת 'דיבוק' של רוח שנכנסה בה, היתה הרוח ממשיכה לבוא במשך כמה לילות בחלונות הבית והפתח להבהיל את אותה האישה. וכשבאו קרובי האישה אל האר"י ז"ל וסיפרו לו על כך, הוא שלח שוב את תלמידו ר' חיים ויטאל על מנת לבדוק את המזוזה באותו בית אם היא כשרה או לא. וכאשר הרב בדק, הוא מצא כי הפתח היה בלי מזוזה כלל. מיד ציוה הרב לקבוע מזוזה בפתח, וכן עשו. ומשם ואילך לא חזרה עוד הרוח (נשמת חיים) לרי מנשה בן ישראל מאמר ד פרק כ עפ"י שבחי האר"י, 'עמק המלך' לרי נפתלי הירץ שער תיקוני התשובה פ"ב דף יז ט"א).

אדם שאין לו מזוזה בפתחו המזיקים רודפים אותו ומבהילים אותו ומצערים אותו בלילה בחלומות רעים בביתו (ילקוט חוש' ערך כשפים אות מה). וכן היה מעשה עם המהר"ם מרוטנבורג שלא רצה לקבוע מזוזה בבית מדרשו, כי מעיקר הדין בית מדרש פטור ממזוזה (ראה שו"ע יורה דעה סימן רפ"ו, ט), והיתה באה רוח אחת ומפחידה אותו כשהוא היה ישן שם שינת צהרים. אז הוא תיקן מזוזה בבית מדרשו ופסקה הרוח מלהטרדו (ראה יבאר ה"ט"ב על שו"ע יורה דעה סימן רפ"ו, ט) (זכר דוד) מאמר א פרק לא דף ע"ח ע"א ד"ה יכיון ששמירתנו). לכן מי שיראת אלקים מצלו ורוצה ליישב בטח ממורא 'רוחות רעות', יעשה מזוזות לכל פתחיו (זכר דוד) מאמר א פרק לא דף ע"ח ע"א ד"ה יכיון ששמירתנו בשם ה"ט"ב בורה דעה). ואין בכל מצוות התורה מצוה שאותיותיה הם שמירה ותועלת לדברים הגשמיים כמו המזוזה, שהרי היא שמירה מפני 'החיצונים' והצלה מ'מזיקים' ושדדים ושמירתה נמשכת מהעולם העליון עד לתחתית העולם הזה (קדושת לוי לרי לוי יצחק מברדיצ'ב קדושה שנה ד"ה ונראה כי אין בכל).

הדם על המשקוף והמזוזות במצרים הגן על ישראל כמו 'מזוזה'

כאשר עם ישראל היו במצרים, הקב"ה שלח את המשחית להרוג את בכורי המצריים בחצות הלילה. ולפי שהמשחית לא מבחין בין צדיק לרשע (ראה רש"י שמות יב, כב) היה סכנה גם לישראל. ובאותה העת עוד לא ניתנה תורה לישראל (זרע שמשון לרי שמשון נחמני פרשת בא דף סד ע"א טור א ד"ה וייל דידות) והם לא צו על מצות המזוזה שיש בכוחה להרחיק את המלאך המשחית (יבאר מ"ס חיים) פרשת בא ד"ה ואמנם) ולהגן על בתיהם מפניו, על כן ציוה ה' ברוב רחמיו שישימו בני ישראל את דם הפסח שבידיהם על צדי הפתח והמשקוף, ויהיה זה תחליף למזוזה (יבאר מ"ס חיים) פרשת בא ד"ה ואמנם) שעדיין לא הניחו בפתחם (זרע שמשון פרשת בא דף סד ע"א טור א ד"ה וייל דידות, 'זכר דוד' מאמר ג פרק כ דף צ"ד ע"א ד"ה וטעם הקורא בשם 'זרע שמשון'). וכך הדם על המזוזות היה להם שמירה כמו המזוזה (אמרי נועם) פרשת בא אות כ טוף ד"ה גם על ידי מצות קרבן פסח), שהפתח היה מוגן מכל צדדיו ומגרש את המשחית משם ומסמא את עיניו, כך שלא יוכל לפגוע בבתי ישראל (יבאר מ"ס חיים) פרשת בא ד"ה ואמנם), כפי שנאמר "וְלֹא יִתֵּן הַמִּשְׁחִית לְבֹא אֶל בְּתִיכֶם לְגַפְךָ" (שמות יב, כג). והיה אז התגלות כבוד ה' בפתח של כל אחד מבתי ישראל (משך חכמה) פרשת בא ד"ה ושמרתם את הדבר).

כאשר ישראל נתנו את הדם על גבי המזוזות של הבית והמשקוף שנאמר "וּלְקַחְתֶּם אֶגְדָּת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בָּדָם אֲשֶׁר בְּסָף וְהִגַּעְתֶּם אֶל הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן הַדָּם אֲשֶׁר בְּסָף" (שמות יב, כב), הם כתבו את שם הוי"ה. האות י' נכתבה על המשקוף, אות ה' ראשונה על מזוזת צד שמאל, אות ו' על מזוזת צד ימין, ואות ה' אחרונה על הסף של הבית (זכר דוד) מאמר ג פרק כ דף צ"ד ע"א ד"ה יצופה הייתי בשם השפתי כהן על התורה), וכך הדם יצר את הכיתוב יה"ו על גבי המזוזות והמשקוף, והדם שהיה בסף השלים לאות ה' האחרונה בשמו יתברך (שפתי כהן על התורה) פרשת בא ד"ה ולקחו מן הדם). וכן ההזאות על שתי המזוזות והמשקוף היו מכוונות גם כנגד אותיות שם שד"י המשדד מערכות ומבטל 'נחשים' ו'כשפים' (זכר דוד) מאמר ג פרק כ דף צ"ד ע"א ד"ה וטעם הקורא), וכפי שנרמז גם בתיבה "בִּסְפָף" שבחילוף אותיות א"ת ב"ש יוצא התיבה 'שחו' שהיא גמטריא 'שד"י' (שפתי כהן על התורה) פרשת בא ד"ה ולקחו מן הדם). ולכן ישראל היו צריכים לעשות טבילה של האזוב בדם לפני כל הזאה על הפתח (ראה רש"י שמות יב, כב) ולא רק טבילה אחת לכל ההזאות – בכדי לרמוז על שלושת האותיות של שם שד"י (זכר דוד) מאמר ג פרק כ דף צ"ד ע"א ד"ה וטעם הקורא).

עיקר הכיפופים שעשו המצריים לישראל היה בבתיהם היות שהבית של האדם מביא לו מזל טוב והצלחה או ההיפך חלילה, ועם כל זאת על ידי רושם הדם בפתחי הבתים התרחקו כל המקטרגים והתבטלו כל הכישופים. ומזה למדו ישראל מה היא כוחה של מצוות מזוזה שעתיד ה' לצוותם (זרע שמשון) לרי שמשון נחמני פרשת בא דף סד ע"א טור א ד"ה וייל דידות, 'זכר דוד' מאמר ג פרק כ דף צ"ד ע"א ד"ה וטעם הקורא בשם 'זרע שמשון'). וכך נמצא כי סוד הזאת הדם שהיה על פתחי הדלת במצרים וגם סוד המזוזה, עניינם הוא אחד – להבריח את כל הפגעים הרעים הבאים מצד הטומאה (מצוות דוד) על טעמי המצוות להדרבי' מצוה פא ד"ה פרטי המצוה), על ידי שם הוי"ה שנכתב בפתחי ישראל במצרים ושם שד"י הנכתב במזוזה מחוץ לקוף (זכר דוד) מאמר א פרק כ דף ע"א ד"ה ומלבד). לכן ציוה ה' את בני ישראל במצרים שאחרי נתינת הדם לא ייצאו מבתיהם שנאמר "וּלְקַחְתֶּם אֶגְדָּת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בָּדָם אֲשֶׁר בְּסָף וְהִגַּעְתֶּם אֶל הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן הַדָּם אֲשֶׁר בְּסָף וְאֶתֶם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר" (בראשית יב, כב), כדי שיהיו שמורים מפני המזיקים.

המזוזה מגינה מפני שֵׁד השׁוֹרָה ליד הפתח ומבקש להזיק לבני הבית

סמוך לפתח ביתו של כל אדם בצד שמאל של הנכנסים שׁוֹרָה שֵׁד (וזהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב ד"ה בספרא דשלמה) משחית, הממונה על ידי השטן (יסודור ר' קאפילי דף צה ע"ב בכונת מצות המזוזה ד"ה כתיב וכתבתם על מזוזות), ועליו רמז הכתוב "לפתח חֲטָאת רֵיבִי" (בראשית ד, ז) (יסוד יוסף פרק א ד"ה לזה ידוע). שמו של השֵׁד הוא 'ריב' הרומז על מחלוקת ומריבה ועליו נרמז בפסוק "דְּבַרֵי רֵיבָת בְּשַׁעֲרֶיךָ" (דברים יז, ח) (אמרי נועם) פרשת קרח אות טו ד"ה יאמרו זיל אשר קרח ועישי עד דברים נפלאים) כי הקליפה הזאת 'ריב' עומדת אצל הפתח והשער (אמרי נועם) לר' מדויקוב פרשת בא אות כה ד"ה והיה הדם לכם). פניו של השד הם כנגד פתח הבית, והוא מביט רואה כל מה שעושים בבית (וזהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה רבי חייא אמר) ומבקש להטיל עין הרע ולהמית את כל הדרים שם (יסודור ר' קאפילי דף צה ע"ב בכונת מצות המזוזה ד"ה כתיב וכתבתם על מזוזות) וכל מה שהוא מסתכל בו מיד מתקלל (וזהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה רבי חייא אמר). עליו נאמר "צוֹפֶה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבְקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ" (תהלים לו, לב) כי אם לוקחים את התיבה 'נחש' (אמרי נועם) פרשת בא אות כה ד"ה והיה הדם לכם) שעם הכולל היא גמטריא 'שטן' (יסודור ר' קאפילי דף צה ע"ב בכונת מצות המזוזה ד"ה כתיב וכתבתם על מזוזות) ומחברים אותה יחד עם שמו של השד 'ריב' אז שניהם יוצאים בגמטריא התיבה "רָשָׁע" וזה הכוונה "צוֹפֶה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבְקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ" (תהלים לו, לב) (אמרי נועם) פרשת בא אות כה ד"ה והיה הדם לכם) ועישי עד דברים נפלאים).

לכן ה' יתברך ציוה לשים מזוזה (וזהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה תא חזי בעל) ומתקנים אותה כשנכנסים לבית חדש בעת שעושים 'חנוכת הבית' (שם משמואל בראשית תרע"ב דף יב - יג ד"ה יבזה שאמרני עישי) כפי שנאמר "מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בֵּית חֲדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ" (דברים כ, ח), ש'חנכת הבית' שעליו נאמר בפסוק "וְלֹא חֲנָכוֹ" זה קביעת המזוזה בבית (ראה יתרוס יונתן דברים כ, ח). משום שהמזיק שם את משכנו עם קביעת המשקופים של הבית (שם משמואל בראשית תרע"ב דף יב - יג ד"ה יבזה שאמרני עישי). וצריך את שמות הקודש המופיעים במזוזה כדי להינצל מהשד הרע הזה ויתקיים הפסוק "לֹא תִאָּהֵב אֱלֹהֵיךָ רָעָה וְנִגַע לֹא יִקְרַב בְּאַהֲלֶיךָ" (תהלים צא, ז) (וזהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה תא חזי בעל). וזה הטעם שנהוג לכתוב במזוזה מבחוץ את צירוף האותיות 'כוזו במוכסז כוזו' (יסודור ר' קאפילי דף צה ע"ב בכונת מצות המזוזה ד"ה כתיב וכתבתם על מזוזות) שנכתבים כנגד התיבות שבתוך המזוזה "יהו"ה אֱלֹהֵינוּ יהו"ה" (דברים ו, ז) כי הם האותיות הבאות אחריהם לפי סדר הא"ב. וכותבים כל אות מבחוץ כנגד האות שלפניה מבפנים (מביא בשיעור יורה דעה סימן רחא אות טו בשם 'חסור' והגהות מימוניות). והסוד בזה הוא כי צירוף האותיות 'כוזו במוכסז כוזו' בגמטריא יוצא 'ריג' שהוא מספר 'ריב' עם הכולל, כי על ידו מגרשים את השד 'ריב' מפתח הבית (אמרי נועם) פרשת בא אות כה ד"ה והיה הדם לכם). ויש לו בגמטריא אחד יותר כי הוא הכוח המבטל אותו (יסודור ר' קאפילי דף צה ע"ב בכונת מצות המזוזה ד"ה כתיב וכתבתם על מזוזות).

מטעם זה אסור לשפוך מים עֲכוּרִים (וזהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה רבי חייא אמר, וזהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א ד"ה ועל דא אצטריך) ומטונפים (אור החמה) על זוהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב מהרמ"ק, בתוך ארבע אמות (נפיי ישם משמואל בראשית תרע"ב דף יב - יג ד"ה יבזה שאמרני עישי) עקב פרוז כלל יד הלכה ו) של פתח הבית (וזהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה רבי חייא אמר, וזהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א ד"ה ועל דא אצטריך), כי מים מטונפים אלו מחזקים את השד, משום שהם כמותו (אור החמה) על זוהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב מהרמ"ק), ועל ידם ניתן לו רשות להזיק (וזהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה רבי יצחק אמר, וכן בזהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א ד"ה ועל דא אצטריך). וכן צריך האדם גם שלא לעשות שום דבר של טינופת ולכלוך בפתח הבית (וזהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א ד"ה ועל דא אצטריך) לפני המזוזה, שיש בזה סכנה. ויש חובה להשיגח שיהיה נקי היטב סביב המזוזה, כי אם המזוזה היא כשרה וגם נקי היטב סביבה – אין רשות לסטרא אחרא להזיק באותו הבית (סגולות ישראל מערכת ח אות ה בשם 'יקהלת יעקב') ומטעם זה יש להזהר לא לשים שקיות פסולת ולכלוך ליד פתח הבית מבחוץ על מנת שזרקו אותם, וכל שכן שלא להניח שם בקביעות פח עם לכלוך – לפי שבמעשים אלו גורמים לשד הנמצא ליד הפתח להזיק לבני הבית.

כאשר האדם נושא עיניו למזוזה וזוכר בשמו יתברך, הרי שאותו השד השׁוֹרָה ליד המזוזה לא יכול להזיק לו (וזהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב ד"ה בספרא דשלמה), שעל ידי שם ה' שבמשקוף אין לשד עוד מקום (נפיי ישם משמואל בראשית תרע"ב דף יב - יג ד"ה יבזה שאמרני עישי). ואם האדם מנשק ומחבב את המזוזה בצאתו ובבואו, אותו השד בעל כורחו מברך את האדם ואומר "זֶה הַשַּׁעַר לְהָצִיֵק יָבֹאוּ בוֹ" (תהלים קיח, כ) (קב הישר סוף פרק מו). וטוב לנשק את המזוזה באמצעות יד ימין באצבע הנקראת 'אמה' (מצות שמורים' לר' נתיב שפירא דף פג ע"ב ד"ה ולכן צריך, ספר זכריה דף יז ע"ב ד"ה ויקבתי בשם מצות שמורים, עפ"י ימנחת אהרן כלל ט הלכה ג דף מד ע"א ד"ה בצאתו). וכל העניין הזה של שמירת הבית על ידי קיומם של המזוזות הוא למעשה נס נגלה, כאשר רואים ממש כי אלו הדרים בבית עם מזוזות – ניצולים, ואלו הדרים בבית ללא מזוזות – ניזוקים (נבית יוסף לר' יוסף קארו בחלק יורה דעה סימן רפ"ח). ושמירה זו על ידי נתינת המזוזה בדת היא בסוד הפסוק "וְדַלְוַתְּ נִלְי יְהוֹשִׁיעַ" (תהלים קטו, ו) (דבר המלך) על טעמי המצוות לר' אברהם בראד שער א פרק ט"ל דף כה ע"א טור ב ד"ה עוד טעם במצוה זו).

שם שד"י במזוזה מגן מפני המזיקים ושם הוי"ה שכנגדו מגן מיצר הרע

בחלק החיצוני של קלף המזוזה נכתב שם שד"י, שהוא ראשי תיבות "שומר דלתות ישראל" (כל בו סימן צ' דין הלכות מזוזה, באר מים חיים) פרשת לך לך ד"ה ואולם, זכר דוד לר' דוד ממודינא דף עז מאמר א תחילת פרק לא) כי כוח השמירה מפני החיצונים שלא יאחזו בקדושה (דבר המלך) על טעמי המצוות לר' אברהם בראד שער א פרק ט"ל דף כה ע"א טור ב ד"ה עוד טעם במצוה זו). שם זה מסוגל להבריח את כל השדים והמזיקים שבשער (ליקוטי חדשי ימים טובים אות כב) כי הם מפחדים לגשת לבית שיש בו את השם הזה (דמשק אלטור) על זוהר פרשת פתח דף רלח ע"א ד"ה אות תפילין), וגם אין להם רשות לבוא לתוכו כל זמן שהשם הקדוש שד"י רשום על הפתח במזוזה, כפי שנרמז בפסוק "וְרָאָה אֶת הַדָּם עַל הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וַפְסַח ה' עַל הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחָת לְבֹא אֶל בְּתִינְךָם לְגִגְיָה" (שמות יב, כג) כלומר שה' רמז להם כי לעתיד לבוא יהיה רשום השם הקדוש על "המזוזות" בפתחי בתיהם ואז לא יהיה רשאי המשחית לבוא לתוך אותו הבית והוא עתיד לפסוח עליו (מאה שערים) על טעמי המצוות המיוחדים לרקנאטי שער שמיני ד"ה וטעם, 'שמן הטוב וזקן אהרן' בחלק שמן הטוב דף כס השני ע"א ד"ה או אפשר לומר).

וזה מה שאמר דוד המלך במזמור "לִשְׁבַּח בְּסֶטֶר עֵלְיוֹן בְּצַל שֶׁדִי וְתִלְוֶנָה : אִמֵּר לֵה' מַחְסֵי וּמְצוֹדֹתַי אֲלֹהֵי אֲבֹתַי : בּוֹ : כִּי הוּא יִצְלֶנְךָ מִפַּח קְדוֹשׁ מְדַבֵּר הוֹדוֹ : בְּאַבְרָתוֹ יִסָּד לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תִּתְחַסֶּה צִנְה וְסִחְרָה אֲמָתוֹ : לֹא תִירָא מִפְּחַד לִלְהָ מַחְץ יְעוֹף יוֹמָם" (תהלים צא, א - ה) שכוונתו על מי שיושב "בְּצַל שֶׁדִי" של המזוזה (צמח דוד) למחבר שו"ת 'בית דוד' חלק ב' פרשת עקב על הפסוק וכתבתם על מזוזות, 'עץ החיים ואשל אברהם' בחלק 'עץ החיים' מצוה כב ד"ה ועוד האמת המזוזה), "כִּי הוּא יִצְלֶנְךָ מִפַּח קְדוֹשׁ" (תהלים צא, א) – שה' מצילו מכל המזיקים ביום, וכן "לֹא תִירָא מִפְּחַד לִלְהָ מַחְץ יְעוֹף יוֹמָם" (תהלים צא, ה) – שניצל גם בלילה כשהמזיקים יותר מצויים. וכן נאמר עליו "לֹא תִאָּהֵב אֱלֹהֵיךָ רָעָה וְנִגַע לֹא יִקְרַב בְּאַהֲלֶיךָ" (תהלים צא, ז) – ללמד שהוא שמור ביותר בביתו, ואז יש לו גם שמירה בדרך מכל המזיקים שנאמר "כִּי מִלְאָכְיוֹ יִצְנֶה לָךְ לְשֹׁמְרֶיךָ בְּכָל דְרָכֶיךָ" (תהלים צא, יא) (נפיי צמח דוד) למחבר שו"ת בית דוד' חלק ב' פרשת עקב על הפסוק וכתבתם על מזוזות).

נוהגים לכתוב על המזוזה מבחוץ את השם שד"י שהוא משדד החיצונים ומבריח אותם (משו"ף הלבו' לר' יעקב אבוחצירא פרשת פקודי על הפסוק 'קול ה' יחיל מודבר'). ומטעם זה יש נוהגים לנקוב את חלק הקנה המכסה את קלף המזוזה, על מנת שיהיה ניכר שם שד"י שעל גבי קלף המזוזה ועל ידו יברחו המזיקים שנאמר "בְּצַל שֶׁדִי וְתִלְוֶנָה" (תהלים צא, א) (ספר ריזאית המלאך) דף ע"א טור ב), כאשר כוחו של שם שד"י לפעול בשלימות מתקבל מתוך כל אותיות הפרשה של 'שמעו והפרישה של 'היה אם שמעו' הכתובות בתוך המזוזה (וזהר פרשת ואתחנן דף רסו ע"א ד"ה אמר ליה רבי יצחק). ויש נוהגים לשים את המזוזה בתוך קנה של כלי זכוכית שלם, ואז אותיות שם שד"י מאירות דרך כלי הזכוכית. וחסידים ואנשי מעשה עושים כך וקדושים יאמרו להם (השליה הקדושה) מסכת חולין ד"ה ענין המילה). ומכל מקום לא שמים את המזוזה בתוך קנה של ברזל, משום שהמזוזה יש בכוחה להאריך ימים ואילו הברזל להיפך מקצר חיים, ואינו בדין שיניף המקצר על המאריך (סגולות ישראל מערכת מ אות יא בשם הבעש"ט ז"ע).

שם שד"י שעל קלף המזוזה נכתב כנגד התיבה "וְהִיָּה" שבתוך קלף המזוזה, כך שנמצא שם שד"י מבחוץ ואותיות שם הוי"ה מבפנים – וכשרואה זאת השד הוא בורח משם (מצודת דוד' על טעמי המצוות להרד"ב מצוה פא ד"ה פרט). וזה מה שנאמר "וְהִיָּה שֶׁדִי בְּצַרְיָךְ" (איוב כב, כה) כלומר ששם "שֶׁדִי" הנכתב מאחורי

המזווה עומד שם להגן מפני הצרים שהם 'הקליפות' (אמות ליעקב; מערכת מי אות נב) הנקראים "צָרִיף" (יפדה את אברהם; מערכת השין דף קא ע"א אות ח ד"ה עוד מצאתי). והוא נכתב כנגד תיבת "הַקְּרִי" שבתוך הקלף. וכך על ידי שניהם מסתלקים השדים הנמצאים בציר הדלת שנאמר "וְהִיא שְׂדֵי בְּצִרְיָה" (איוב כב, כח) (עפ"י יפדה את אברהם; לר' אברהם פלאגי מערכת הפא דף צד ע"ב ד"ה עוד תשוב ותראה) כי התיבה "צָרִיף" גם רומזת על 'צִרְיָה' שהם צירי הדלת (דבר המלך; על טעמי המצוות לר' אברהם בראד שער א' פרק ט"ל דף כה ע"א טור ב ד"ה עוד טעם במצוה זו). וכן שמות אלו רמוזים בפסוק "לְשֵׁב בְּסֶטֶר עֲלִיוֹן בְּצֶל שְׂדֵי יִתְלוֹן" (תהלים צא, א) כאשר "לְשֵׁב בְּסֶטֶר עֲלִיוֹן" הוא כנגד שם הוי"ה שהוא בפנים, "בְּצֶל שְׂדֵי יִתְלוֹן" הוא כנגד שם שד"י שהוא מבחוץ (שמן הטוב וזקן אהרן; בחלק שמן הטוב; דף כט השני ע"א ד"ה או אפשר לומר).

שני השמות של הוי"ה ושד"י נרמזים בתיבות "שְׂדֵי הַמְּזוּזָה" שנאמרו על הדם שהזו ישראל במצרים "וְרָאָה אֶת הַדָּם עַל הַמִּשְׁקוֹף וְעַל שְׂדֵי הַמְּזוּזָה וַיִּפְסַח ה' עַל הַפֶּתַח וְלֹא יָתַן הַמַּשְׁחִית לְבָא אֶל בְּתִיכֶם לְגַף" (שמות יב, כג) (שמן הטוב וזקן אהרן; בחלק שמן הטוב דף כט השני ע"א ד"ה או אפשר לומר). כאשר שם הוי"ה הנמצא בתוך המזווה מגן על האדם מאיבו הפנימי הוא היצר הרע, ושם שד"י הנמצא מבחוץ מגן על גופו של האדם מכל מקרי העולם הזה 'החיצוניים' (נצוצי אורות; להחיד"א על זוהר פרשת ואתחנן דף רסו ע"א אות א, עפ"י מנחת אהרן; לר' יעקב פרדו כלל יד הלכה ו). ובזה מתקיים הפסוק "בִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֶיךָ וְנָאָה מִמֶּךָ" (דברים כח, ו) לפי שם הוי"ה ביחד עם שם שד"י יוצא בגמטריה התיבה "שֵׁם" שבפסוק. וכן נאמר על המזווה "ה' יִשְׁמַר צְאֲתְךָ וּבֹאֲךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם" (תהלים קכא, ח), "יִשְׁמַר צְאֲתְךָ" מפני השד העומד בפתח הבית להזיקך בצאתך, "וּבֹאֲךָ" מהיצר הרע הניצב אצלך תמיד בביתך (נצוצי אורות; על זוהר ואתחנן דף רסו ע"א אות א).

עיקר ההגנה מפני השד שליך הפתח הוא על ידי שם שד"י שבמזווה

כאשר האדם נכנס לביתו והמזווה נמצאת מימינו, אז השם הקדוש שבה מגן עליו מפני השד שנמצא משמאלו, שלא יזיק לו ולא יחטיאו (זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב ד"ה בספרא דשלמה). וכאשר האדם יוצא מפתח ביתו מלווים אותו שני מלאכים, אחד טוב הנקרא 'יצר הטוב' מימין ואחד רע הנקרא 'יצר הרע' משמאל, וכשהשד הרוצה להזיק לאדם רואה את יצר הרע משמאלו של האדם (זוהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א ד"ה אלא כל) וכנגדו את היצר הטוב מימין – הוא לא יכול להישאר בצד של היצר הטוב והוא עובר לצד שמאל אל היצר הרע (מקדש מלך; לר' שלום בוזאלו על זוהר ואתחנן דף רסג ע"ב) ומבקש לחבור אליו. ואז השם הקדוש שבמזווה מכניע אותו (זוהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א אלא כל) ואת היצר הרע (מקדש מלך; על זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב). ונמצא שכאשר האדם יוצא מביתו הוא שמור משני צדדיו, מימין על ידי היצר הטוב ומשמאל על ידי המזווה (דמשק אליעזר; על זוהר פרשת ואתחנן סוף דף רסג ע"א ד"ה אקרי יצר הרע).

לכן כאשר שמים את המזווה מברכים "לְקַבֵּץ מְזוּזָה" כי כוח המזווה הוא קבוע ביד שמאל של האדם היוצא מפתח ביתו. וזה גם סוד הפסוק 'ה' שֶׁמֶרְךָ ה' צֶלֶף עַל יַד יְמִינְךָ" (תהלים קכא, ח), כי סתם "יַד" היא היד השמאלית, ו"יְמִינְךָ" היא המזווה הקבועה בצד ימין של הפתח. והכוונה היא שצל ה' שהוא אור המושפע מן המזווה, עושה את צלו על היד שמאלית של האדם היוצא מפתח ביתו (מקדש מלך; על זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב). וכך יכול האדם לבוא ולצאת מביתו בלי שום פחד שבעולם (דמשק אליעזר; על זוהר ואתחנן סוף דף רסד ע"א ד"ה זה השער). לכן שם שד"י בנוי מאותיות 'שד' ו'א' ו'ת', לפי שכאשר השד מתבונן בשם הזה הרי הוא נכנע מכוח האות 'י' וכאילו שרשרת נתונה בצווארו (זוהר פרשת פנחס דף רלח ע"א ד"ה ו'א' ו'ת'). וכן שאר 'החיצוניים' הרעים ו'המזיקים' המתקרבים לפתח הבית כשהם רואים את שם שד"י הם יראים ובורחים (זוהר פרשת ואתחנן דף רסה ע"ב ד"ה ח'ו' בעי' ודף רסו ע"א ד"ה ו'ת' ח'ו', זוהר חדש; רות דף קג ע"ב ד"ה ו'ת' ו'ת' אמה).

אם חלילה אין מזווה בפתח הבית, אזי השד והיצר הרע של האדם מתחזקים יחדיו ושמים ידיהם על ראשו של בעל הבית ואומרים "אזי לו לאיש פלוני שיצא מרשות קונו!" ומאותו זמן הוא נמצא ללא שמירה וכל הפגעים הרעים יכולים לפגוע בו בדרכו (זוהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א ד"ה יכד לא קאים; רעיא מהימנא). ויש שלוש מאות ששים וחמשה משמשים לשד הזה הנמצא ליד הפתח, שהם כמניין ימות השנה, וכאשר אין לאדם מזווה בפתחו אז משמש אחד מאותם משמשים מלווה את האדם היוצא מפתח ביתו (זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב ד"ה תלת מאה ושתין). וגם כשהאדם נכנס לביתו אותם משמשים רעים מקטרגים על האדם ומניחים ידיהם על ראשו ואומרים "אזי לו לפלוני שיצא מרשות קונו! אזי לו לפלוני בעולם הזה ובעולם הבא!" ובאים לו בחלום הלילה לצער אותו (זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"א ד"ה תא ח'ו' ו'ת' כד נפיק).

השכינה הקדושה שורה במקום בו נמצאת המזווה וצריך לכבדה

הימצאות המזווה בפתח ביתו של אדם משרה שם את השכינה הקדושה והיא שומרת תמיד את האדם הנמצא בפנים שנאמר "ה' יִשְׁמַר צְאֲתְךָ וּבֹאֲךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם" (תהלים קכא, ח) (זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב ד"ה בספרא דשלמה) מטעם זה אסור לאדם לעקור מזוזות שהתקין בביתו כי מסלק בזה את השכינה משם (שושן סודות; לתלמיד הרמב"ן אור בת. וראה מעשה במ' בבא מציעא דף קב בתחילת ע"א). וכן אין לזלזל חלילה בכבוד השכינה הקדושה ולעשות מזווה לגוי (ראה רמ"א על שו"ע יורה דעה סימן רצא, ב) (זכר דוד; מאמר א פרק ט דף כ ד"ה אדמקיסנט). ועל ידי השראת השכינה במזווה, כל ארבע האמות ליד המזווה נעשה מקום קדוש כקדושת ארץ ישראל אפילו אם הוא בחוץ לארץ, ומתקיים ברכת ה' "וְיִתְבָּרַךְ עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ: לְמַעַן יָרְבוּ יְמִינְךָ וְיָמִי בְּנִיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָשַׁבַע ה' לְאַבְרָהָם לְתֵת לָהֶם קְיָמִי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ" (דברים יא, כ – כא) כי היות שקדושת ארץ ישראל שורה ליד המזווה לכן גם כשהבית בחוץ לארץ מקום המזווה נקרא "הַאֲדָמָה" של ארץ ישראל (מנחת אהרן; לר' יעקב פרדו כלל יד הלכה ו). וכך הנזהר בכבודה של המזווה זוכה להאריך ימים ושיהיה לו בנים מכובדים שנאמר "כִּי מִקְבְּדֵי אֲכַבְּד" (שמואל א' ב, ט) (מזמור לאסף; לר' ששון בן מרדכי שינדל דף כג ע"ב מוסר למזווה).

כיון שהשכינה שורה במזווה לכן בשעת 'תיקון חצות' צריך לשבת אצל הפתח סמוך למזווה, שהרי שם שוכנת השכינה ועל היותה בגלות בוכים בעת אמירת 'תיקון חצות' (שער הכוונות; להר"י ז"ל דרושי תיקון חצות דרוש א). וצריך להיזהר מאוד לא לעשות שום תשמיש של בזיון ליד המזווה, בשל הפגיעה בשכינה הקדושה השורה במזווה (זוהר פרשת ואתחנן דף רסד ע"א ד"ה ועל דא אצטריך). ויזהר האדם שיהיה תמיד נקי במרחק ארבע אמות מהמזווה (השלי"ה הקדוש; מסכת חולין ד"ה ענין המילה, 'מזמור לאסף' דף כג ע"ב מוסר למזווה). וכל אדם יזהיר את בני ביתו שלא יולכו תינוק לטנף כנגד המזווה (מזמור לאסף; לר' ששון בן מרדכי שינדל דף כג ע"ב מוסר למזווה) ושלא יעמידו כסא צואה לתינוקות סמוך למזווה שהוא בכלל "וּבְזֵי יָקְלוּ" (שמואל א' ב, ט) (מנחת אהרן; לר' יעקב פרדו כלל ו הלכה ו דף י"ג ע"ב מהשלי"ה הקדוש) ולא ישפכו שם מים עכורים (משנת חכמים; לר' משה האגני על קניני התורה קנין ו' באימה ויראה דף נג ע"א אות רכב ד"ה אעפ"י שמוטר לרוק). וכן יהיה אדם זהיר וזריז ובעת שיושב לעשות צרכיו יסגור את דלתו החדר באופן שתהיה מחיצה מפסקת בינו לבין מזווה שלפניו. ואם אפשר אז יתרחק ארבע אמות מן הפתח לכבודו יתברך שמו (עפ"י מנחת אהרן; כלל ו הלכה ו דף י"ג ע"ב).

ראוי להיזהר ולנהוג כבוד במזווה, מפני כבוד ה' אשר בה וְשֵׁם שד"י שלגוי על הקלף (משנת חכמים; לר' משה האגני על קניני התורה קנין ו' באימה ויראה דף נג ע"א אות רכב ד"ה אעפ"י שמוטר לרוק). לכן אם הוציאו כנגד המזווה צואה או דבר מטונף – יכסו את המזווה באיזה דבר. ולא יאטו וישליכו טינוף כנגדה (מזמור לאסף; דף כג ע"ב מוסר למזווה) ולא יאספו את הלכלוך והזבל סמוך אליה שהוא איסור גמור (זכירה לחיים; לר' חיים פלאגי על זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב) וגורם להביא 'טומאה' למקום השראת השכינה שבמזווה (מנחת אהרן; לר' יעקב פרדו כלל יד הלכה ו). ובדבר זה היו עם ישראל נוהרים במשך הדורות, עד שזה הפך להיות סימן היכר בין 'האנוסים' שספרד לדעת מיהו יהודי. שאם היה מתחיל את איסוף הזבל מהפתח של ביתו וממשך פנימה לתוך הבית – סימן שהוא יהודי, ואם היה מתחיל מבפנים ומסיים את האיסוף ליד הפתח של ביתו – היה זה סימן היכר שהוא אינו יהודי (זכירה לחיים; לר' חיים פלאגי על זוהר פרשת ואתחנן רסג ע"ב, עפ"י משנת חכמים; לר' משה האגני על קניני התורה קנין ו' באימה ויראה דף נג ע"א אות רכב ד"ה אעפ"י שמוטר לרוק). וזו היתה אחת האשמות שהטילו כומרי החקירה בפורטוגל כדי לחייב את היהודים 'האנוסים', שהיו אומרים להם כי יש עדות על כך שהם מניקים את הבית מן הפתח ולפנים (משנת חכמים; לר' משה האגני על קניני התורה קנין ו' באימה ויראה דף נג ע"א אות רכב ד"ה אעפ"י שמוטר לרוק).

המזוזה שבפתח מסייעת לאדם להינצל מהיצר הרע בבואו ובצאתו

מי שתקף אותו יצרו הרע (דברים אחרים להחיד"א דרוש די לשבת הגדול ד"ה יצר ראשי מהארי"ז) **ובפרט בלילה, יניח את ידו** (מדרש האיתמרי למחבר ישבט מוסר) דרוש ג' למילה בשם הארי"ז ז"ל, (דברים אחרים להחיד"א דרוש די לשבת הגדול ד"ה יצר ראשי מהארי"ז) **הימנית ובה האצבע הנקראת אמה** (מנחת אהרן כלל ט הלכה ג דף מד ע"א ד"ה בצאתו) **על שם שד"י במזוזה** (מדרש האיתמרי למחבר ישבט מוסר) ר' אליהו הכהן דרוש ג' למילה בשם הארי"ז ז"ל, (דברים אחרים להחיד"א דרוש די לשבת הגדול ד"ה יצר ראשי מהארי"ז) **ויכוון באותיות המילוי של 'יצר' – יו"ד צד"י ר"ש – שיוצא בסופם צירוף שד"י, כלומר שבתוך אותיות 'יצר' כלול שם 'שד"י', ובה נצל מהחטא** (מדרש האיתמרי למחבר ישבט מוסר) ר' אליהו הכהן דרוש ג' למילה בשם הארי"ז ז"ל, (דברים אחרים להחיד"א דרוש די לשבת הגדול ד"ה יצר ראשי מהארי"ז) **כיוון ששם זה מכניע את היצר הרע** (ספר קרניים לר' אהרן קרדינא בחלק פ"ח שושן אות מי סעיף ב). **ויכוון שהמזוזה היא סגולה להינצל ממנו** (אומרי נעים) פרשת שופטים אות ו ד"ה או יאמר על פס. **וזה סוד מה שנאמר 'ה'ק"ה ר'אשית' מצ'ער ו'אחרי'ת' י'ש'ג'ה מ'אד'** (איוב ח, ז) (ספר קרניים לר' אהרן קרדינא בחלק פ"ח שושן אות מי סעיף ג) **וטוב לכוון שאותיות שניות של נ"י צד"י ר"ש יוצאות התיבה יו"ד' ויועיל לטהר מחשבותיו** (דברים אחרים להחיד"א דרוש די לשבת הגדול ד"ה יצר ראשי כפי שקיבל מאדם ירא חטא).

ונרמזה ההצלה שיש לאדם מיצר הרע על ידי המזוזה בפסוק **"וְהַשִּׁיג לָכֵס דַּיֵּשׁ אֶת בְּצִיר וּבְצִיר וְשִׁיג אֶת זָרַע וְאֶכְלָתֶם לַחֲמִצָּה לְשַׁבַּע"** (ויקרא כו, ה), **שהתיבה "דַּיֵּשׁ" היא אותיות השם הקדוש 'שד"י' וכן התיבה 'בְּצִיר' הוא אותיות 'ביצר' שהוא היצר הרע, והכוונה בזה שהשם שד"י הכתוב במזוזה מגן מהיצר הרע.** ולמרות שמוכנע יצר הרע על ידי קדושת המזוזה, לא יגרם חלילה לאדם שלא יבוא בעקבות זה לידי פריה ורביה, כי מובטח לו **"וּבְצִיר וְשִׁיג אֶת זָרַע"** שיצרו יהיה עמו באותה העת הדרוש לו למרות שלא יהיה בעת אחרת. ובהו יתקיים **"וְאֶכְלָתֶם לַחֲמִצָּה לְשַׁבַּע"** כשהכוונה בלחם הוא לאשתו, והוא על דרך שנאמר על פוטיפר כשנתן ביד יוסף את כל ביתו למעט אשתו **"וַיַּעַבְדוּ כָּל אֲשֶׁר לוֹ בְּיַד יוֹסֵף וְלֹא יָדַע אֶתוֹ מֵאִמָּה כִּי אִם הִלָּחֵם אֲשֶׁר הוּא אֹכְלִי"** (בראשית ט, ו) (ראה רש"י בראשית ט, ו) ויתרגם יונתן בראשית ט, ו) (עיי' החיים ואשל אברהם) על התורה בחלק יאשל אברהם) מצוה כג ד"ה וע"ד האמת המזוזה).

עיקר השמירה שצריך האדם הוא בשביל שהסטרטא אחרא לא יביא אותו לידי חטא בצאתו מפתח ביתו. לכן לפני שיוצא בעודו בפתח הפנימי של הבית, יניח ידו על המזוזה ויכוון את הכוונה לעיל של **"שד"י היוצא מתוך מילוי אותיות 'יצר' (ניסוד יוסף רבו של מחבר יקב הישר' סוף פרק א, יקב הישר' סוף פרק א) ויכוון ששם שד"י הכתוב במזוזה יצילהו מיצר הרע ויכנס בתוכו להכניעו** (ניגוד ומצוה) דף קסד ד"ה כיוצא אדם מפתח), **וְיֹאמֶר "ה' יִשְׁמְרוּ צִאתִי וּבֹאֵי לַחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם"** (הרמ"א ביו"ד סימן רפה, ב בשם מהרי"ל, יקב הישר' פרק נה ד"ה ובשחרית). **וכן יאמר "שד"י ישמרני מיצר הרע ומכל צרה וצוקה" וינסק את המזוזה** (זכר דוד) מאמר א פרק לא דף ע"א ע"א ד"ה וכוון ששמירתנו בשם הרב ישחיל פורח' כתב) **ליכנע היצר הרע שלו ויתבטל** (נעוצי אורות להחיד"א על זוהר פרשת ואתחנן דף רסג ע"ב אות ד). **ונכון להתפלל על היצר הרע דווקא בעת היציאה מביתו, כי אז הוא פוגע בו וזהו עת רצון להתפלל להכנעתו** (מנחת אהרן כלל ט הלכה ג דף מד ע"א ד"ה בצאתו).

מי שזהיר במצות מזוזה כתיקנה מאריך את ימיו וימי בניו

אדם הזהיר במזוזה זוכה למה שרמז שלמה המלך בסמיכות דבריו **"לְשֹׁמֵר מְזוֹזוֹת פִּתְחָיו: כִּי מִצָּיִת מִצָּא תַיִים"** (משלי ח, לד-לה) (יקב הישר' פרק מו), **כלומר שעל ידי זהירות במצות המזוזה בפתח ביתו של האדם, זוכה הוא לחיים לו ולבני משפחתו** (שו"ע יורה דעה הלכות מזוזה סימן רפה סעיף א). **ונאמר הדבר בציווי מצות המזוזה "וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבוּ מֵימֶיךָ וַיְמִי בְּנִיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁפַּע ה' לְאַבְרָהָם לְתַתּ לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ"** (דברים יא, כ-כא), **"וּכְתַבְתֶּם" – לשון יחיד כנגד היחיד ששם מזוזה, "לְמַעַן יִרְבוּ מֵימֶיךָ וַיְמִי בְּנִיכֶם" – כנגד הרבים שהם בני ביתו, ללמד שבזכות מצות מזוזה שהיחיד קובעה בביתו, ניצלים כל בני ביתו מדיני אדם ומדיני שמים.** לכן אדם לא יניח את ביתו פנוי אפילו לרגע בלי מזוזה (זכר דוד) מאמר א פרק כח דף ע"א ע"א ד"ה ולא יניח את ביתו). **ואם חלילה הוא מסיר את המזוזה, אז הנקבה הטמאה שהיא הלילי' אשת הס"מ יכולה לשרות בביתו וזה סכנת חיים לילדיו** (קהלת יעקב' ערך י"ל אות ה) **כי יש לה כוח לעשוק את הילדים** (מנחת אהרן לר' יעקב פרוז כלל די הלכה ו, מנחת אהרן דף קח כלל די הלכה טו ד"ה כלל) **ה' יצילנו** (קהלת יעקב' ערך י"ל אות ה). **מה שאין כן אם יש לאדם מזוזה בפתחו שאז 'החיצונים' ובכללם הלילי' בורחים משם ואין להם רשות להיכנס ולעשוק את הילדים** (מנחת אהרן דף קח כלל די הלכה טו ד"ה כלל).

וכשם שהקובע מזוזה בביתו זוכה לאריכות ימים לו ולבניו, כך חלילה להיפך שאם לא שם מזוזה בפתחו לא ירבו ימיו וימי בניו (מנחת אהרן לר' יעקב פרוז כלל די הלכה ו). **וזהו מה שנאמר "וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ" (דברים ו, ט), שהתיבה "מְזוֹזוֹת" היא צירוף אותיות "זז- מְזוֹת" (זוהר חדש) ספר רות דף ק ע"ב ד"ה ותנינן אמר רבי יוסי בר יהודה, ירקאטאי פרשת ואתחנן ד"ה וכתבתם על מזוזות, יזרע שמשון' פרשת חקת דף קכא ע"ב ד"ה ימה טובו אהליך' לפי המקובלים, יזכר דוד' מאמר ג פרק כד דף צו ד"ה וטעמים הקורא), **כלומר שאין המזיקים ומלאך המשיחית יכולים להזיק לאדם כאשר יש לו מזוזה כשרה בפתחו** (זוהר חדש) ספר רות דף ק ע"ב ד"ה ותנינן אמר רבי יוסי בר יהודה, ירקאטאי פרשת ואתחנן ד"ה וכתבתם על מזוזות). **ובמצע המשיחית 'מזוזות' כשהיא בכתב מלא יש אותיות 'זוזו' שהן גמטריא עשרים ושש כנגד שם הוי"ו, כי זה הוא השם שמרחיק את המוות ומפרידה. ועל כך ציוה ה' את ישראל "כתוב את שמי על פתחך" (ראה זוהר פרשת שמות דף לו ע"א ד"ה אמר רבי אבא). ומטעם זה בתי כנסיות פטורים מן המזוזה מפני ששם אין מוות ואין צורך להפרידה, אלא אדרבא שם יש את 'החיים' וכפי שרמזו בפסוק **"מה טבו אהליך' יעקב"** (במדבר כד, ה) שהתיבות "מה טובו" בכתב מלא יוצאות בגמטריא 'חיים' (זרע שמשון' פרשת חקת דף קכא ע"ב ד"ה מה טובו אהליך).****

וכמו שישאל שמו דם בפתחי הבתים במצרים על פי צווי ה' ועל ידי כך ה' פסח על בתיהם והצילם מן המיתה בשעת מכת בכורות (ראה זוהר פרשת שמות לה ע"ב ד"ה ורוא דמלה), **כך גם המזוזות שישאל שמים בפתחי בתיהם בכל יום ויום, מצילים אותם מן המיתה** (זכר דוד' לר' דוד זכות מדינאי מאמר ג פרק כד דף צו ד"ה וטעמים הקורא), **שאינן המשחית רשאי לבוא לתוכם** (שמון הטוב וזקן אהרן' על התורה בחלק שמון הטוב) לר' שלמה אורב' דף כט השני ע"א ד"ה או אפר למור). **וכמה תִּכְבַּל שיש בני אדם שאם בניהם חולים הם מוכנים להוציא ממון רב לרפואתם וכל אשר להם ייתנו בעד נפש בניהם, אך במצות המזוזה שמי שאינו נזהר בה כראוי גורם חלילה מיתה לבניו הם אינם נזהרים.** ועוד יש בני אדם שנוהרים לבנות את ביתם בניין חזק ונאה כדי שלא יארע להם שום סכנה, אך את המזוזה שבה נמצאת עיקר השמירה מחולאים וממקרי ופגעי הזמן – הם אינם נזהרים לעשות כפי הדין (מוזמר לאסף' לר' ששון בן מרדכי שינדוך דף כג ע"ב מוסר למזוזה). **ה' יאיר את עיני ישראל בתורתו ובמצותיו, אמן.**

<p>לעילוי נשמת הכשרה מזל בת אסתר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p> <p>לעילוי נשמת נתנאל הכהן בן יונה ז"ל ת.צ.ב.ה.</p> <p>לעילוי נשמת יעקב בן חנה ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: אלהו בן ניטו ז"ל ת.צ.ב.ה.</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: מאור בן משה ז"ל, יונה בן שמואל ז"ל, ברוך בניה בן מאיר ז"ל, מרים בן לייב ז"ל, מרים ז"ל ת.צ.ב.ה.</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת הרבנית אשת חבר: עליזה יפה ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: לאה מרים בת נחמיה ז"ל</p> <p>לוקה שרה בת מנחם צבי ז"ל</p> <p>שרה כרמלה בת ר' שלום ז"ל</p> <p>מיכל ז"ל בת ר' ישעיה גושון (שבידליא) ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: לוקה שרה בת מנחם צבי ז"ל</p> <p>שרה כרמלה בת ר' שלום ז"ל</p> <p>מיכל ז"ל בת ר' ישעיה גושון (שבידליא) ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: לוקה שרה בת מנחם צבי ז"ל</p> <p>שרה כרמלה בת ר' שלום ז"ל</p> <p>מיכל ז"ל בת ר' ישעיה גושון (שבידליא) ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: לוקה שרה בת מנחם צבי ז"ל</p> <p>שרה כרמלה בת ר' שלום ז"ל</p> <p>מיכל ז"ל בת ר' ישעיה גושון (שבידליא) ת.צ.ב.ה.</p>
---	--	---	---	---	---